

punkt, den højtærede Minister mener under alle Omstændigheder bør fastholdes. Her er jeg af en stik modsat Mening; og jeg synes, at det er skæbnsvanget — eller for ikke at bruge saa stærkt et Udtryk saa dog en højst beklagelig Fejltagelse, at man fra Statens Side absolut vil give 5 pCt. for det, man kan faa for 4 pCt., hvad man efter al menneskelig rimelig Sikkerhed kan. Og dette synes saa meget mere mærkeligt, som den højtærede Finansminister har stillet sig paa det i sig selv efter min Opfattelse alt for snævre Standpunkt, at en Finansminister kun har at sørge for Statskassen i dette Ords snævraste Betydning, og at den, som jeg tillod mig før at sige, skal ses ud fra samme Betragtning, som en lille Vekslererbod eller lignende: man skal blot sørge for den, i øvrigt maa Samfundet passe sig selv.

Naar den højtærede Minister saa oven i Købet henviser til Rigsdagen, appellerer til os Rigsdagsmænd og siger, at vi er jo ogsaa Statens Repræsentanter, og som Følge deraf maatte vi forstaa, at det, vi sidder her for at varetage, netop er Statens Interesser, maa jeg dertil sige, at dette stemmer paa ingen mulig Maade med den historiske Sandhed, thi Rigsdagen og Rigsdage overhovedet er netop opstaaet, fordi Samfundet som saadant skulde have Repræsentanter, der kunde staa kritisk og kontrollerende overfor den ensidige Statsmagt. Det var ikke Opgaven yderligere at forfølge ensidige Statsinteresser, ensidige ensidige fiskale Interesser, men tværtimod at betone den anden Side af Sagen, at varetage det hele Samfunds Interesser. Men jeg hørte til min Forbavselse, at den højtærede Finansminister brugte den Sætning, at naar det gaar Staten godt, gaar det alle godt, saa gaar det Samfundet godt. Det er efter min Mening at stille Sandheden fuldstændig paa Hovedet. Nej, naar det gaar Samfundet qua Erhvervssamfund godt, skal det ogsaa nok vise sig, at det gaar Staten godt. Det er efter min Mening fuldstændig forkert, at Finansministeren i vanskelige Øjeblikke kun tænker paa finansielt at bringe alt paa Fode for Staten og søger at indhente Ros og siger: Det øvrige bryder jeg mig mindre om; man kan ikke nægte, at jeg har skabt Tryghed og Sikkerhed for de snævre fiskale Interesser, jeg er sat til at varetage. Nej, det videre Synspunkt er det gamle, som man i sin Tid havde, da Agerdyrkingen var det ubestridte Hovederhverv i Samfundet. Den Gang sagde man, at naar

Bønderne havde Penge, havde alle Penge. Nu kan man sige, at naar det gaar de erhvervsdrivende godt, naar Erhvervslivet blomstrer, har ogsaa Staten der de naturligste Reserver. Det var en meget bedre Politik, hvis Staten i dette Øjeblik vilde stimulere Erhvervslivet og derigennem sørge for at have gode Skatteborgere, thi til syvende og sidst er det den Reserve, Staten skal ty til under vanskelige Forhold. Derfor vil jeg bestemt nedlægge en Indsigelse mod hele den Finanspolitik, den højtærede Finansminister endogsaa mener, han fortjener særdeles Ros for. Han synes kun at se paa den øjeblikkelige Succes for selve Statskassen, for de snævre fiskale Interesser, og forglemmer efter vor Mening og efter hele den Samfundsopfattelse, jeg repræsenterer, at tage det langt videre Hensyn, som netop under disse Forhold bør tages, nemlig Hensynet til Erhvervs-samfundet og Erhvervssamfundets Interesser. Den højtærede Finansminister sagde, at hvis han nu havde taget Pengene hos Bankerne, henvendt sig til Bankerne i Stedet for til disse Institutioner — der er altsaa en enkelt Bank, Nationalbanken, imellem, men hvis han i Stedet for de øvrige Institutioner var gaaet til Privatbankerne, vilde man ogsaa have rejst den Bebrejdelse imod ham, at han derigennem havde lagt Beslag paa Midler, som Erhvervslivet skulde bruge. Ja, men mener da virkelig den højtærede Finansminister, at man ved denne Laanetransaktion undgaar at beslaglægge Bankernes Midler? Hvor i Alverden har da disse Institutioner deres Penge staaende? De kan dog vel ikke ligge inde med saa store kontante Beholdninger, det vilde dog være en ualmindelig slet Finanspolitik. De maa dog i Himlens Navn have dem staaende et eller andet Sted. Det maa være Bankerne, der skal skaffe den kontante Udbetaling, der behøves. Det er netop et af de Pengeproblemer, der kan løses gennem det Oplysningsarbejde, der foregaar i et Udvalg, og jeg skal derfor ikke uddybe det ved denne Lejlighed, men pege paa, at gennem de Bemærkninger, den højtærede Finansminister gjorde, er der endnu ikke kastet tilstrækkeligt Lys over denne Sag.

I det hele og store — dette ønsker jeg til syvende og sidst at sige — var den højtærede Finansminister forbløffende lidt imødekommende. Han stillede sig afvisende og barsk overfor Kritikken. Han minder mig om, da jeg som ung Stenograf færdedes i denne Sal og saa Estrup, denne fuldkomment afvisende Maade, han